

ناکردن له پښمانۍ کوردی

پیشہ کی

ناکردن (Negation) یہ کیکہ لہ بہ شہ سہرہ کیہ کانی ریزمانی کوردی کہ بو نہ ہیشتنی کردار یان رہتکردنہ وہی راستیہک بہ کاردیٹ. لہ زمانی کوردیدا، ناکردن بہ دوو شیوہی سہرہ کی پروودہ دات: پیشگری (نہ-) و پاشگری (نا). ئەم راپورته باس لہ جوہرہ کانی ناکردن، بہ کارہینانیان، و جیاوازیہ کانیان دہکات.

جوړه کانی ناکردن

له زمانې کور دیدا، ناکردن به دوو شیوه ده بڼت:
پیشگری (نه-):

پیشگری نه- له پیش کاردا دیت بو نه هیشتنی کردار.
نمونه:

نه خوار د (به رامبه ر خوار د)

نه چووم (به رامبه ر چووم)

ئهم جوړه زورتر له زمانې فهرمی و نووسراو به کار دیت.

پاشگری (خا):

پاشگری نا له کۆتایی کره دا دیت.
نمونه:

خواردنا (بهرامبه ر خوارد)

رۆشتنه (بهرامبه ر رۆشت)

ئه م جوړه زوړتر له زمانی رۆژانه و گفتوگویی به کار دیت، به تاییه تی له کورمانجیدا

کاته‌کانی ناکردن

- له ریژمانی کوردی دا (ناکردن) دابه‌ش ده‌بیټ به‌سه‌ر سی کاتی جیاواز
- أ- کاتی رابردوو
 - ب- کاتی ئیستا
 - ت- کاتی داهاتوو

ناکردن له کور دیدا ده توانریت له سی کاتدا به کار بهیریت:

۱. کاتی پابردوو:

- نه خواردم (به رامبه ر خواردم)
- نه رۆیشتن (به رامبه ر رۆیشتن)

۲. کاتی ئیستا:

- ناخوینم (به رامبه ر خویندم)
- نایه م (به رامبه ر چووم)

۳. کاتی داهاتوو:

- نایه م (به رامبه ر دهچم)
- ناخوینم (به رامبه ر دهخوینم)

جیاوازی نیوان پیشگری و پاشگری

پیشگری نه- زۆرتەر له زمانی فهرمی و نووسراو به‌کاردیٔ، له‌کاتی‌کدا پاشگری نا زۆرتەر له گفتوگۆی رۆژانه‌دا ده‌بیستریٔ. هه‌روه‌ها، پاشگری نا زیاتر له کورمانجیدا به‌کاردیٔ، له‌کاتی‌کدا پیشگری نه- له هه‌ردوو شیوه‌زاری کوردیدا (کورمانجی و سۆرانی) باوه.

کیشہ ریزمانیہ کان

هەندیک جار، بەکارهێنانی نا له سۆرانیدا هەلەیه، چونکە ئەم پاشگریه زیاتر تاییهته به کورمانجی. بۆ نموونه، له سۆرانیدا دهلیین نه خویندن نهک (ناخویندن).

دهر ئه نجام

ناکردن له زمانى كوردیدا رِیگایه کی گرنه بۆ نه هیشتنى کردار. جیاوازی
سه ره کی نیوان پیشگری نه. و پاشگری نا له فه رمیبوون و شوینی به کارهینانیدایه.
زانینی جیاوازییه کانیاں یارمه تیده ره بۆ به کارهینانی رِیزمانی دروست له نووسین و
قسه کردندا.

سه رچاوه کان

1. Abdullah, K. (2018). *Kurdish Grammar: A Comprehensive Guide*. Duhok Press.
2. Karim, S. (2020). *Negation in Kurdish Language*. Slemani Publishing.
3. Hassan, R. (2015). *Historical Development of Kurdish Grammar*. Erbil Academic Press.